

26.05.2020

POL-2020-27282

Voimassaoloaika
1.6.2020 - 31.5.2025

Säädösperuste
Laki poliisin hallinnosta (110/1992) 4 §

Muuttaa/Kumoaa
POL-2017-3567, 2.3.2018, Liikenne rikosasioiden
käsittely automaattivalvonnassa

Kohderyhmät
Poliisi

Liikenneasioiden käsittely poliisin automaattivalvonnassa

Sisällys

1 Määräyksen tarkoitus ja tavoite	2
2 Automaattisen liikennevalvonnan kehittäminen ja laajentaminen	2
3 Automaattisen liikennevalvonnan ohjaussuhde	2
4 Automaattisen liikennevalvonnan perusteet.....	3
5 Automaattisessa liikennevalvonnassa todettujen liikenne rikosasioiden käsitteleminen poliisilaitok- sissa	5
6 Menettely ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämiseksi.....	7
6.1 Soveltamisala.....	7
6.2 Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun perusteena olevan hallintoasian selvittäminen.....	8
6.3 Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun tiedoksi antaminen	9
6.4 Liikennevirhemaksupäätöksestä tehtävä oikaisuvaatimus ja sen käsitteleminen.....	10
6.5 Menetetyn määräajan palauttaminen	12
6.6 Kirjallinen huomautus ja maksun määräämisestä luopuminen ilmeisen kohtuuttomuuden perus- teella	13
6.7 Sakkomenettely rikoksissa, jotka on havaittu automaattivalvonnassa eivätkä kuulu liikennevirhe- maksun soveltamisalaan.....	13
7 Automaattisen liikennevalvontavälineiden käyttö ja tarkastukset	14
8 Liikenneturvallisuuskeskuksen sekä poliisilaitosten tehtävät.....	15
9 Automaattisessa liikennevalvonnassa käytettävän laite- ja valvontatapahtumarekisterin (Pauli) käyttö	17
9.1 Valvontapisteen ja käyttö	17
9.2 Valvontalaitteet	17
9.3 Valvontatapahtumat	17
10 Tiedottaminen ja tiedottamisen vastuut.....	17

1 Määräyksen tarkoitus ja tavoite

Tämän määräyksen tavoitteena on varmistaa, että automaattinen liikennevalvonta, joka tapahtuu kiinteistä valvontapisteistä tai automaattivalvonta-autoista käsin, toteutetaan yhdenmukaisesti koko valtakunnassa. Lisäksi määräyksellä huolehditaan siitä, että automaattisessa liikennevalvonnassa todettuja liikenne rikkomuksia ja muita hallinnollisia rikkomuksia sekä liikenne rikoksia käsitellään yhdenvertaisesti ja samalla oikeusturvallisella tavalla.

Tämä määräys ei koske poliisiajoneuvojen rekisterikilpien lukulaitteiden käyttämistä.

Automaattisessa liikennevalvonnassa sovelletaan sakkokäsikirjasta ja rangaistuksen määräämisestä sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä annettua Poliisihallituksen ohjetta (POL-2019-13145, 9.8.2019; ns. sakkokäsikirja).

2 Automaattisen liikennevalvonnan kehittäminen ja laajentaminen

Automaattisen liikennevalvonnan kehittämiseen ja laajentamiseen osallistuvat poliisi, Väylävirasto, ELY-keskukset sekä ITM Finland. Poliisihallitus vastaa omalta osaltaan automaattisesta liikennevalvonnasta ja automaattivalvonnan laajentamisesta sekä uusien automaattivalvontalaitteiden hankinnasta.

Poliisi toimii automaattisessa liikennevalvonnassa yhteistyössä ELY-keskusten ja Väyläviraston kanssa. ELY-keskukset tekevät liikenneonnettomuuksiin ja muihin liikenneturvallisuusriskeihin perustuvia aloitteita Väylävirastolle ja Poliisihallitukselle automaattivalvonnan aloittamisesta, lisäämisestä tai laajentamisesta valtion maanteillä. Tehtyjen aloitteiden perusteella Väylävirasto ja Poliisihallitus sopivat valvontapisteiden tarpeen ja määrän.

Poliisi toimii automaattisessa liikennevalvonnassa yhteistyössä kaupunkien ja kuntien kanssa. Kaupungit ja kunnat tekevät liikenneonnettomuuksiin ja muihin liikenneturvallisuusriskeihin perustuvia aloitteita paikalliselle poliisilaitokselle automaattivalvonnan aloittamisesta, lisäämisestä tai laajentamisesta kaupungin tai kunnan alueelle. Tehtyjen aloitteiden perusteella sovietaan valvontapisteiden tarve ja määrä.

Poliisi tekee sopimukset kaupunkien ja kuntien kanssa automaattivalvonnasta kaupunkien ja kuntien alueella (POL-2016-3734, 11.3.2016, kaupunkien osallistumisesta automaattivalvontaan annettu Poliisihallituksen kirje).

3 Automaattisen liikennevalvonnan ohjaussuhde

Poliisista annetun valtioneuvoston asetuksen (1080/2013) 2 §:n 2 momentin mukaan Poliisihallituksen vastualueen esimies on vastualueellaan kaikkien poliisin henkilöstöön kuuluvien esimies.

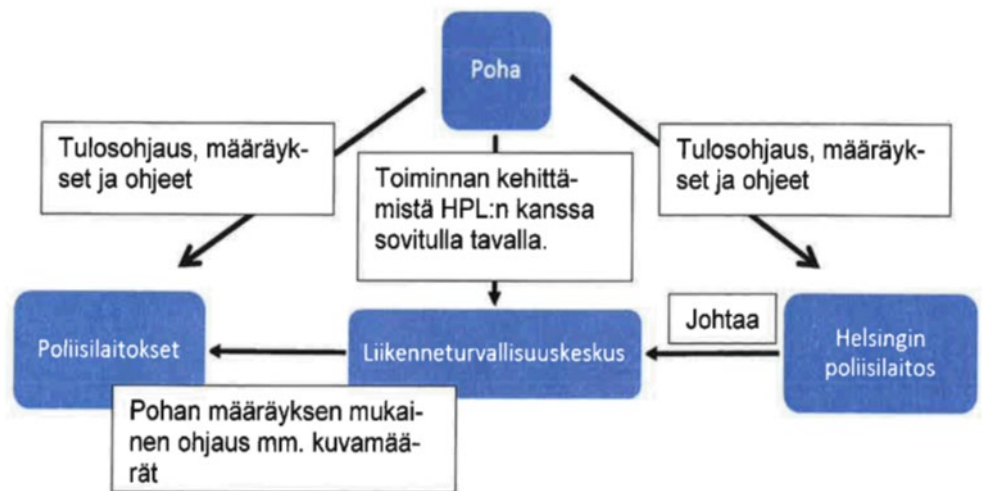
Automaattisen liikennevalvonnan valtakunnallisena tukitoimintona toimii Poliisin liikenneturvallisuuskeskus, josta käytetään jäljempänä nimitystä Liikenneturvallisuuskeskus.

Liikenneturvallisuuskeskus on valtakunnallinen toiminto, joka on sijoitettu Helsingin poliisilaitokseen. Poliisihallitus ohjaa Liikenneturvallisuuskeskuksen toimintaa ohjeiden, määräysten sekä tulosohjauksen keinoin.

Liikenneturvallisuuskeskukseen on lisäksi sijoitettu liikenneanalyysi, jossa työskentelee kaksi analyytikkoa. Liikenneanalyysi tukee Poliisihallituksen liikenneturvallisuustyön ohjausta ja poliisiyksiköiden operatiivisen toiminnan suunnittelua ja toteuttamista.

Toimintaedellytysten turvaamiseksi ja parantamiseksi Poliisihallitus on perustanut Poliisihallituksen ja poliisilaitosten edustajista koostuvan poliisin automaattivalvonnan yhteistyöverkoston (POL-2017-5789, 17.3.2017). Verkoston avulla parannetaan Poliisihallituksen ja poliisilaitosten yhteistyötä ja tiedonkulkua sekä kehitetään automaattisen liikennevalvonnan laitteiden käyttöä.

Poliisihallituksen, Liikenneturvallisuuskeskuksen ja poliisilaitosten välinen työnjako on seuraava:

4 Automaattisen liikennevalvonnan perusteet

Liikennevalvonta poliisin tehtävänä

Poliisilain (872/2011) 1. luvun 1. §:n 1. momentin mukaan poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, kansallisen turvallisuuden suojaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden

viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä.

Liikennevalvonta on keskeinen poliisin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden alaan kuuluva tehtäväalue. Tämän lisäksi liikennevalvonta liittyy rikosten ennalta estämiseen, paljastamiseen, selvittämiseen ja syyteharkintaan saattamiseen. Liikennevalvonnalla poliisi huolehtii tieliikenteessä siitä, että tieliikenne on turvallista ja sujuvaa.

Liikennevalvonnan taustalla vaikuttavat poliisin toimintaa ohjaavat oikeusperiaatteet, joista on säädetty perustuslaissa (731/1999), hallintolaissa (434/2003) sekä poliisilaissa (872/2011). Poliisin on kunnioitettava perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä toimivaltuuksia käyttäessään valittava perusteltavissa olevista vaihtoehdoista se, joka parhaiten edistää näiden oikeuksien toteutumista. Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Tekninen valvonta tiellä

Tieliikennelain (729/2018) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla tiellä tehtävä automaattinen liikennevalvonta on tieliikennelain 181 §:n 2 momentissa säädettyä tieliikenteen teknistä valvontaa. Tiellä tapahtuvan valvonnan suorittamiseksi tieliikennelain 181 §:n 1 momentissa säädetyt liikenteenvalvojat (poliisi, Rajavartiolaitos ja Tulli) voivat kuvata liikenteessä olevia ajoneuvoja. Kuvaaminen voi tapahtua myös automaattisesti ja se voi olla jatkuvaa tai toistuvaa. Kuvaaminen ei kuitenkaan saa kohdistua pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Tieliikennelain 181 §:n 2 momentin lisäksi tiellä tehtävästä teknisestä valvonnasta on säädetty ajoneuvoverolain (1281/2003) 57 §:n 2 momentissa. Ajoneuvoverotuksen valvonnassa valvontaviranomaiset voivat kuvata liikenteessä olevia ajoneuvoja. Kuvaaminen voi tapahtua myös automaattisesti ja se voi olla jatkuvaa tai toistuvaa. Kuvaaminen ei kuitenkaan saa kohdistua pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

Poliisi suorittaa tieliikennelain ja ajoneuvoverolain valvomiseksi teknistä valvontaa tiellä usealla eri tavalla. Tieliikennettä valvotaan automaattisesti kiinteisiin valvontapisteisiin sijoitetuilla kameroilla (liikenneturvallisuuskamerat), poliisiajoneuvoissa ja poliisin ajoneuvoissa olevilla valvontalaitteistoilla (automaattivalvonta-autot) sekä muilla siirrettävillä valvontalaitteistoilla.

Tieliikennelain ja ajoneuvoverolain perusteella tapahtuvaa teknistä valvontaa saa suorittaa vain tieliikennelain ja ajoneuvoverolain vastaisen menettelyn valvomiseksi ja paljastamiseksi. Tiedon hankkiminen muuta tarkoitusta varten ei ole sallittua.

Muusta tiellä – ja myös muualla – tapahtuvasta teknisestä valvonnasta on säädetty poliisilain 4 luvun 1 §:ssä. Poliisilain teknisellä valvonnalla tarkoitetaan jatkuvaa tai toistuvaa ajoneuvoihin, ajoneuvojen kuljettajiin,

jalankulkijoihin tai yleisöön kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa katselua tai kuuntelua sekä äänen tai kuvan automaattista tallentamista.

Poliisi saa siitä ennalta ilmoitettuaan suorittaa yleisellä paikalla tai yleisellä tiellä teknistä valvontaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten ennalta estämiseksi, rikoksesta epäillyn tunnistamiseksi sekä erityisten valvontakohteiden vartioimiseksi.

Teknisestä valvonnasta ilmoittaminen

Tieliikennelaissa ja ajoneuvoveroissa säädetyn teknisen valvonnan edellytyksenä ei ole se, että valvonnasta ilmoitettaisiin erikseen tienkäyttäjille. Tästä poikkeuksena on poliisilain 4 luvun 1 §:ssä säädetty tekninen valvonta, josta on aina erikseen ilmoitettava, jos valvonta on toistuvaa tai jatkuva.

Poliisin suorittamasta teknisestä valvonnasta sekä muusta teknisellä laitteella tapahtuvasta valvonnasta (yleisvalvonta) on ilmoitettava tienkäyttäjille aina, jos se on mahdollista. Ilmoittamisella huolehditaan siitä, että tienkäyttäjä saa tiedon tiellä tehtävästä valvonnasta ja siihen liittyvästä henkilötietojen käsittelystä.

Käytettäessä automaattivalvonta-autoa tai muuta siirrettävää valvontalaitetta valvonnasta ei tarvitse erikseen ilmoittaa.

Kiinteistä valvontapisteistä ilmoitetaan joko automaattinen liikennevalvonta -liikennemerkillä (I15), tekninen valvonta -liikennemerkillä (I16) tai muulla merkillä. Tämän lisäksi poliisin verkkosivuilla on tarkemmat tiedot poliisin suorittamasta tieliikenteen teknisestä valvonnasta sekä teknisillä laitteilla suoritetusta yleisvalvonnasta ja rekisteröidyn oikeuksista.

5 Automaattisessa liikennevalvonnassa todettujen liikenne rikosasioiden käsitleminen poliisilaitoksissa

Liikenneturvallisuuskeskus paljastaa ja alustavasti selvittää automaattisessa liikennevalvonnassa todetut liikenne rikosasiat, jotka se siirtää käsiteltäväksi poliisilaitoksissa. Liikenneturvallisuuskeskuksen tehtyä kaikki kuljettajan henkilöllisyyden selvittämiseen liittyvät tiedustelut liikenne rikosasia siirretään tekopaikan poliisilaitokselle esitutkintatoimenpiteitä varten. Tällaisia ovat esimerkiksi

1. sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) mukainen sakkoasian käsittely, johon kuuluvat asian selvittäminen, suostumuksen tiedusteleminen, sakon määrääminen tai antaminen sekä sakon tiedoksi antaminen;
2. sakkoasiaan tai muuhun liikenne rikosasiaan tehtävät kuulustelut; tai
3. liikenne rikosasian käsittely esitutkinnassa ja asian siirtäminen syyteharjintaan.

Sakkoasioiden käsittely

Automaattisessa liikennevalvonnassa todettu ja sakkomenettelyyn soveltuvat liikenne rikokset voidaan käsitellä joko Liikenneturvallisuuskeskuksessa tai tarvittaessa siirtää käsiteltäväksi toimivaltaiselle poliisilaitokselle. Käsittely Liikenneturvallisuuskeskuksessa edellyttää sitä, että Liikenneturvallisuuskeskuksessa työskentelevä poliisimies selvittää liikenne rikoksen, tiedustelee rikoksesta epäillyltä suostumuksen ja tekee päätöksen asiaan soveltuvan sakon määräämisestä tai antamisesta.

Tämän jälkeen sakko voidaan antaa tiedoksi joko Liikenneturvallisuuskeskuksessa tai sakon saajan asuinpaikkakunnan poliisilaitoksella. Tiedoksi annettavaa sakkoasiaa ei ryhdytä selvittämään uudestaan toisessa poliisiyksikössä, vaan sakko annetaan ainoastaan tiedoksi.

Jos Liikenneturvallisuuskeskus ei käsittele sakkoasiaa itse, siirtää se sakkoasian käsiteltäväksi asuinpaikan poliisilaitokselle. Asuinpaikan poliisilaitoksella sakkoasia käsitellään eli poliisilaitoksen poliisimies selvittää rikoksen suppeassa esitutkinnassa, tiedustelee rikoksesta epäillyltä suostumuksen ja tekee tämän jälkeen päätöksen sakon määräämisestä tai antamisesta. Sakkoasian päättämisen jälkeen sakko annetaan epäillylle tiedoksi.

Poliisilaitos ei saa tehdä sakkomenettelyssä käsiteltävään tapaukseen muutoksia ottamatta ensin yhteyttä Liikenneturvallisuuskeskukseen. Tämä ei kuitenkaan koske niitä muutoksia, jotka selviävät sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 7 §:ssä säädetyssä suppeassa esitutkinnassa ja joilla on vaikutusta sakkoasian käsittelyyn.

Muut liikenne rikokset

Mikäli kyseessä on epäilty törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, Liikenneturvallisuuskeskuksessa kirjataan asiasta rikosilmoitus poliisi-asian tietojärjestelmään tekopaikan poliisipiirikoodilla. Sakkokäsikirjan mukainen vakava piittaamattomuus voidaan käsitellä myös Liikenneturvallisuuskeskuksessa. Muissa tapauksissa Liikenneturvallisuuskeskus siirtää asian toimivaltaiselle poliisilaitokselle, joka automaattivalvonnassa todetuissa liikenne rikoksissa on tekijän asuinpaikkakunnan poliisilaitos.

Automaattisessa liikennevalvonnassa todetuista kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta tehdään merkintä liikenneasioiden rekisteriin, kun teosta määrätty tai annettu sakko on annettu tiedoksi. Merkinnän liikenneasioiden rekisteriin tekee sakon tiedoksi antava poliisimies.

Liikennevalvontasovelluksessa käsitellystä tapauksesta ei pääsääntöisesti tehdä erillistä sekalaisilmoitusta.

Ajokieltopäätösten tekeminen

Automaattisessa liikennevalvonnassa todettujen ajokieltorikosten perusteella tehtävät päätökset väliaikaisesta ajokiellosta ja ajokiellosta käsitellään kuljettajan kotipaikkakunnan poliisilaitoksella. Ajo-oikeuden haltija voidaan

määrätä väliaikaiseen ajokieltoon, jos ajokieltoon määräämiselle on olemassa edellytykset.

Päätöksen väliaikaisesta ajokiellosta tekee poliisimies, joka käsittelee vakavaa piittaamattomuutta liikenneturvallisuutta kohtaan koskevan sakkoasian. Poliisimies, joka määrää ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon, tekee tätä koskevat merkinnät liikenneasioiden rekisteriin.

Ajokieltopäätökset ja niistä tehtävät rekisterimerkinnät liikenneasioiden rekisteriin tekee liikennetietokeskuksessa käytetyn ajoneuvon kuljettajan asuinpaikan poliisilaitos. Poliisilaitokset vastaavat siitä, että näihin tehtäviin on riittävä määrä henkilökuntaa ja että poliisilaitokseen saapuvat sakkojen tiedoksiantot voidaan toteuttaa enintään 3 kuukauden kuluessa.

Ajokieltoasioiden käsittelystä ja ajokieltoa koskevien hallintopäätösten tekemisestä on annettu rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelyä koskeva Poliisihallituksen ohje (POL-2019-10957).

6 Menettely ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämiseksi

6.1 Soveltamisala

Tieliikennelain 160 §:n mukaan liikennevirhemaksu saadaan määrätä tieliikennelaissa säädettyjen liikennetietokeskusten seuraamuksena. Liikennevirhemaksuasiana on hallintoasia, jonka käsittelyyn sovelletaan tieliikennelain lisäksi hallintolakia.

Tieliikennelain 161 §:ssä säädetään ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisestä. Säännöksen mukaan liikennevirhemaksu saadaan määrätä myös moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehdyn sellaisen liikennetietokeskuksen seuraamuksena, joka on havaittu automaattisessa liikennevalvonnassa tai muuten ajoneuvoa pysäyttämättä ja joka koskee:

1. henkilökohtaisen turvalaitteen käyttämättä jättämistä;
2. punaisen liikennevalon noudattamatta jättämistä;
3. etuajo-oikeutta, väistämisvelvollisuutta, kielloa, rajoitusta tai määräystä osoittavan liikennemerkin noudattamatta jättämistä tai sääntöliikennemerkin noudattamatta jättämistä;
4. ajoneuvokohtaisen nopeusrajoituksen noudattamatta jättämistä;
5. häiritsevää tai tarpeetonta ajoa koskevan kiellon noudattamatta jättämistä; tai
6. viestintävälineen käyttöä koskevan kiellon noudattamatta jättämistä.

Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisen edellytyksenä on, että rikkomuksen tekijä on valokuvattu tai vastaavalla teknisellä järjestelmällä tallennettu siten, että hänet voidaan tunnistaa.

Ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu ei ole liikennevirhemaksusta erillinen hallinnollinen maksuseuraamus. Ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu on automaattista liikennevalvontaa ja muunlaista teknistä liikennevalvontaa varten säädetty oma menettelynsä, jonka perusteena ovat liikennevirhemaksun määräämisen perusedellytykset. Ajoneuvokohtaisen

liikennevirhemaksun erot yleiseen liikennevirhemaksumenettelyyn ilmenevät määräämismenettelyssä ja haltijavastuuolettaman soveltamisessa.

Liikenne rikkomuksen seuraamuksena määrätystä ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta vastaa ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija, tilapäinen käyttäjä tai käyttövastaava. Tätä kutsutaan haltijavastuuolettamaksi, joka on lainsäätäjän tekemä ja oikeusjärjestykseen perustuva oletta- mus rikkomuksessa käytetyn ajoneuvon kuljettajasta. Moottorikäyttöistä ajo- neuvoa kuljettaa tyyppillisesti rekisteristä ilmenevä ajoneuvon omistaja, hal- tija, tilapäinen käyttäjä tai käyttövastaava.

Ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu voidaan määrätä haltijavastuuoletta- man mukaisesti ainoastaan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle. Ajo- neuvokohtaista liikennevirhemaksua ei voida määrätä moottorikäyttöisen ajoneuvon matkustajalle, koska haltijavastuuolettama koskee vain ajoneu- von kuljettajaa. Muiden kuin kuljettajan liikenne rikkomukset käsitellään pe- rusmuotoisella liikennevirhemaksulla.

6.2 Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun perusteena olevan hallintoasian selvittäminen

Ajoneuvokohtaisella liikennevirhemaksulla käsiteltävä liikenne rikkomus to- detaan automaattisessa liikennevalvonnassa. Liikenne rikkomus (hallinto- asia) tulee vireille Liikenneturvallisuuskeskuksessa, kun valvontalaite on to- dennut rikkomuksen.

Hallintoasia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä asian vireille tulon jälkeen. Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määrääminen edellyttää pääasiassa sitä, että hallintoasia käsitellään 30 päivän kuluessa liikenne- rikkomuksen toteamisesta. Jos asian käsittely kestää tätä pitempään, ei asia siirry perusmuotoiseen liikennevirhemaksumenettelyyn, mutta hallin- topäätöksen tiedoksianto on tehtävä henkilökohtaisesti tai muuten todis- teellisesti.

Päätös ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisestä voidaan tehdä varaamatta asianosaiselle tilaisuutta selvityksen antamiseen. Tieliik- kennelain 161 §:n 3 momentin mukaan asianosaiselle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen vain, jos se on erityisestä syystä tarpeen ennen ajo- neuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämistä. Erityisenä syynä voi- daan pitää Liikenneturvallisuuskeskuksen tietoon tulevaa valvontalaittee- seen vaikuttanutta sääolosuhdetta tai muuta toimintahäiriötä.

Kuulemistilaisuuden varaaminen tehdään kirjallisesti. Asianosaiselle lähe- tetään selvityspyyntö tavallisena tiedoksiantona. Selvityksen antamiseen asetetaan asian laatuun nähden riittävä määräaika. Luonteeltaan vähäi- sissä hallintoasioissa tällaisena aikana pidetään seitsemää arkipäivää. Kuulemisaikaan ei lasketa mukaan selvityspyynnön tiedoksiantoon liittyviä aikoja.

Hallintoasian käsittelemisessä ei selvitetä rikkomuksessa käytetyn mootto- rikäyttöisen ajoneuvon kuljettajan subjektiivisia ominaisuuksia (huolimatto- muutta, tahallisuutta tai toisin toimimisen mahdollisuutta). Ajoneuvokohtai- nen liikennevirhemaksu määrätään objektiivisten seikkojen perusteella,

joita ovat ne oikeustositseikat, joista käsittelyssä oleva liikenne rikkomus muodostuu.

Vaikka ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisen edellytyksenä on se, että kuljettaja on tunnistettavissa valvontalaitteen ottamasta kuvasta, ei liikenne rikkomuksen selvittämisessä erikseen tunnisteta kuljettajaa. Kuvaa ei käsitellä muutenkaan asian selvittämisen aikana, koska virhemaksun määrääminen perustuu haltijavastuuseen. Tämä ei kuitenkaan koske ennen asian vireille tulemista tapahtuvaa kuvien seulontaa, jossa epäselvät ja virheelliset kuvat poistetaan.

Päätös ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisestä (hallintopäätös) tehdään, kun asian vireille tulon jälkeen hallintoasian käsittelyyn liittyvät toimet on tehty, eikä asiaan liity erityisiä syitä, jotka olisivat edellyttäneet asianosaisen kuulemistä. Päätöksen ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisestä tekee se virkamies, jonka tehtäviin päätöksen tekeminen Liikenneturvallisuuskeskuksessa kuuluu. Hallintopäätöksen tekemisen jälkeen päätös annetaan asianosaiselle tiedoksi tavallisena tiedoksiantona.

Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun perusteena oleva liikenne rikkomus voi tulla Liikenneturvallisuuskeskuksen selvitettäväksi hallintopäätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen jälkeen. Tällöin asiassa selvitettäväksi tulee rikkomukseen syyllistyneen henkilöllisyys, jonka selvittämisessä voidaan soveltaa poliisilain 6 luvun säännöksiä poliisitutkinnasta.

6.3 Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun tiedoksi antaminen

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tekemisen jälkeen ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu annetaan tiedoksi. Tiedoksi-anto toimitetaan hallintolain 59 §:n mukaisena tavallisena tiedoksiantona haltijavastuuolettaman mukaisesti.

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös lähetetään viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa rikkomuksen tekopäivästä lukien. Tavallinen tiedoksi-anto tehdään postitse liikenneasioiden rekisteristä tai muusta rekisteristä ilmenevään ajoneuvon omistajan, haltijan tai tilapäisen käyttäjän osoitteeseen. Asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun tiedoksi-anto voidaan tehdä myös tavallisena sähköisenä tiedoksiantona. Sähköisestä asioinnista viranomais-toiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaan asiakirja voidaan antaa tiedoksi asianomaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sähköiseen tiedoksi-antoon voidaan käyttää esimerkiksi Suomi.fi-asiointipalvelua.

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva hallintopäätös voidaan antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona vain, jos se voidaan tehdä 30 päivän kuluessa liikenne rikkomuksen tekopäivästä. Jos päätöstä ei saada tässä ajassa annettua tiedoksi, tulee päätös antaa tiedoksi hallintolain 60 §:n

mukaisesti todisteellisesti. Todisteellinen tiedoksianto voidaan tehdä myös sähköisesti siten kuin siitä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 18 §:ssä säädetään.

6.4 Liikennevirhemaksupäätöksestä tehtävä oikaisuvaatimus ja sen käsitteleminen

Liikennevirhemaksupäätöksestä ei voi valittaa, mutta päätökseen voi vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta. Tutkimatta jättämisestä tehdään aina päätös (päätös tutkimatta jättämisestä tai tutkimatta jättämispäätös). Päätös tutkimatta jättämisestä tehdään myös silloin, jos asiaa ei voida ottaa tutkittavaksi muiden edellytysten puuttuessa. Tällaisia edellytyksiä ovat:

1. asianosaisuus (onko oikaisuvaatimuksen tekijä asianosainen tai tämän asiamies),
2. vaatimuksen määrämuoto (onko vaatimus tehty kirjallisesti);
3. vaatimuksen sisältö (onko vaatimus sisällöllisesti sellainen, että viranomainen voi ottaa sen tutkittavaksi; puutteellista vaatimusta on pyydetty täydentämään); sekä
4. vaatimuksen tekeminen toimivaltaiselle viranomaiselle (ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevat oikaisuvaatimukset tutkii Liikenneturvallisuuskeskus; jos vaatimus tehdään muulle poliisilaitokselle, on vaatimus tällöin tehty oikealle viranomaiselle, mutta poliisilaitoksen on siirrettävä asia sisäisesti Liikenneturvallisuuskeskuksen käsiteltäväksi).

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksupäätöstä koskeva oikaisuvaatimus toimitetaan kirjallisesti Liikenneturvallisuuskeskukselle. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Jos viranomaiselle toimitettu asiakirja on puutteellinen, on viranomaisen kehotettava lähettäjää määräajassa täydentämään asiakirjaa, jollei se ole tarpeetonta asian ratkaisemiseksi. Asiakirjan lähettäjälle on ilmoitettava, miten asiakirjaa on täydennettävä.

Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun oikaisuvaatimus voi lisäksi koskea vastuukysymyksiä, joista on säädetty tieliikennelain 176 §:n 1 momentissa. Ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija tai tilapäinen käyttäjä on vastuusta vapaa, jos hän saattaa todennäköiseksi, että hän ei tehnyt liikennetrikomusta tai että virhemaksun määräämiselle ei ollut edellytyksiä. Käyttövastaava on vastuusta vapaa ilmoittamalla, kenen käytössä moottorikäyttöinen ajoneuvo oli rikkomuksen tekohetkellä taikka ilmoittamalla, että ajoneuvo tai sen rekisterikilpi on anastettu.

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Oikaisuvaatimus tutkitaan siinä esitettyjen vaatimusten ja väitteiden laajuudessa. Oikaisuvaatimus päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä Liikenneturvallisuuskeskus voi ilman eri vaatimusta tehdä myös virheen korjaamista koskevan päätöksen siten kuin hallintolain 50–53 §:ssä säädetään.

Oikaisuvaatimuksen tehneelle asianosaiselle on hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaisesti varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kuulemistilaisuus on varattava kaikesta sellaisesta selvityksestä, jonka viranomainen hankkii oikaisuvaatimuksen ratkaisemista varten eikä tämä selvitys ole ollut asianosaisen tiedossa.

Jos oikaisuvaatimus ratkaistaan oikaisuvaatimuksen ja sen kohteena olevan liikennevirhemaksupäätöksen perusteella, ei asianosaiselle tarvitse varata tilaisuutta tulla kuulluksi. Tällöin on kuitenkin erikseen arvioitava se, edellyttääkö asianosaisen oikeusturva sitä, että asianosaiselle varataan tilaisuus selvityksen antamiseen.

Liikennevirhemaksupäätöksistä tehtävät oikaisuvaatimukset valmistelee ja ratkaisee se Liikenneturvallisuuskeskuksen virkamies, jonka tehtäviin oikaisuvaatimusten käsittely kuuluu. Liikenneturvallisuuskeskuksen johtaja tai määräämänsä ratkaisee kuitenkin oikaisuvaatimukset, jotka eivät ole yksinkertaisia ja selviä.

Liikenneturvallisuuskeskuksen johtaja tai hänen sijaisensa ratkaisee hänen ratkaistavakseen kuuluvan oikaisuvaatimuksen valmistelusta. Asian valmistelee se Liikenneturvallisuuskeskuksen virkamies, jonka tehtäviin oikaisuvaatimusten valmistelu kuuluu.

Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Liikenneturvallisuuskeskus voi sille tehdyn oikaisuvaatimuksen perusteella:

1. hylätä oikaisuvaatimuksen ja pysyttää sen perusteella olevan liikennevirhemaksupäätöksen;
2. hyväksyä oikaisuvaatimuksen ja poistaa tekemänsä liikennevirhemaksupäätöksen;
3. hyväksyä oikaisuvaatimuksen ja muuttaa tekemäänsä liikennevirhemaksupäätöstä joko kokonaan tai osittain; tai
4. hyväksyä oikaisuvaatimuksen ja muuttaa liikennevirhemaksun huomautukseksi.

Oikaisuvaatimuspäätös annetaan asianosaiselle tiedoksi joko tavallisena tai todisteellisena tiedoksiantona. Tiedoksiantotapa riippuu oikaisuvaatimuspäätöksen sisällöstä. Oikaisuvaatimuspäätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona, jos päätöksessä ei ole asetettu uutta alkuperäisestä päätöksestä poikkeavaa velvoitetta. Yllä olevan päätösjaottelun mukaisesti:

1. oikaisuvaatimuspäätös, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona;
2. oikaisuvaatimuspäätös, jolla oikaisuvaatimus hyväksytään ja liikennevirhemaksupäätös poistetaan, annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona;
3. oikaisuvaatimuspäätös, jolla oikaisuvaatimus hyväksytään ja liikennevirhemaksupäätöstä muutetaan eikä päätöksessä oleva velvollisuus muutu ankarammaksi, annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona;

4. oikaisuvaatimus päätös, jolla oikaisuvaatimus hyväksytään ja liikennevirhemaksupäätöstä muutetaan ja päätöksellä annetaan kokonaan uusi velvollisuus, annetaan tiedoksi todisteellisena tiedoksiantona;
5. oikaisuvaatimus päätös, jolla oikaisuvaatimus hyväksytään ja liikennevirhemaksu muutetaan huomautukseksi, annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona.

Oikaisuvaatimus päätökseen voi hakea muutosta valittamalla päätöksestä toimivaltaiseen hallintotuomioistuimeen, joka on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 10 §:n mukaisesti määräytyvä hallinto-oikeus. Hallinto-oikeuden antamaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallinto-oikeus pyytää sille tehdystä valituksesta selvitystä ja lausuntoa. Liikenneturvallisuuskeskuksen on hallinto-oikeuden pyynnöstä annettava selostuksensa asiasta, vastattava oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä. Liikenneturvallisuuskeskuksen on hallintotuomioistuimen pyynnöstä toimitettava sille päätöksen perusteena olleet asiakirjat ja muu tarvittava selvitys.

Lausunto hallinto-oikeudelle on annettava sille varattuun määräaikaan mennessä. Se, mitä tässä on selostettu lausunnon antamisesta hallinto-oikeudelle, koskee myös lausunnon antamista korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Liikenneturvallisuuskeskuksen lausunnot antaa Liikenneturvallisuuskeskuksen johtaja tai hänen määräämänsä henkilö. Lausunnot annetaan valmistelusta. Lausunnon valmistelee se Liikenneturvallisuuskeskuksen virkamies, jonka tehtäviin lausunnon valmistelemineen kuuluu.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Liikennevirhemaksujen osalta viranomaisen valitusoikeus tulisi kysymykseen hallinto-oikeuden tekemistä päätöksistä, jotka ovat poliisitoiminnan sekä liikennevalvonnan kannalta tärkeitä ja lain tulkinnan selkeyttämiseksi merkittäviä. Liikenneturvallisuuskeskus voi pyytää korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa. Ennen valitusoikeuden käyttämistä asiasta on keskusteltava Poliisihallituksen kanssa, joka voi päättää valitusoikeuden käyttämisestä toisin.

6.5 Menetetyn määräajan palauttaminen

Liikennevirhemaksuun liittyvästä menetetyistä määräajan palauttamisesta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 114–116 §:ssä. Korkein hallinto-oikeus voi palauttaa menetetyistä määräajan sille, joka ei ole laillisen esteen tai muun erittäin painavan syyn vuoksi voinut määräajassa panna vireille oikaisuvaatimusta tai hakea muutosta päätökseen. Laillinen este on ollut sillä, joka sairauden tai yleisen liikenteen keskeytymisen tai muun niihin rinnastuvan syyn vuoksi ei ole voinut noudattaa

hallintotuomioistuimen asettamaa määräaika. Laillisesta esteestä ja sen päättymisestä on viipymättä ilmoitettava tuomioistuimelle.

Menetetyn määräajan palauttamista haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta 30 päivän kuluessa laillisen esteen lakkaamisesta. Hakemuksessa on ilmoitettava, mitä määräaika hakemus koskee sekä esitettävä selvitystä perusteesta, jolla palauttamista haetaan. Liikennevirhemaksun määräaikoja koskevaan hakemukseen on liitettävä asiakirjat, joihin hakemus perustuu. Näitä ovat päätös liikennevirhemaksusta sekä sen täytäntöönpanoon liittyvät asiakirja.

Jos hakemus perustuu muuhun erittäin painavaan syyhyn, uutta määräaika on haettava vuoden kuluessa alkuperäisen määräajan päättymisestä. Menetetty määräaika voidaan erityisen painavista syistä palauttaa myöhemmin tehdystä hakemuksesta.

Palautettu määräaika alkaa kulua sitä koskevan päätöksen tiedoksi saamisesta. Menetetyn määräajan palauttamista koskevat korkeimman hallinto-oikeuden päätökset toimitetaan poliisin Liikenneturvallisuuskeskukseen.

6.6 Kirjallinen huomautus ja maksun määräämisestä luopuminen ilmeisen kohtuuttomuuden perusteella

Vähäisestä liikenne rikkomuksesta annetaan liikennevirhemaksun sijaan kirjallinen huomautus. Kirjallista huomautusta ei käytetä tehtäessä päätöstä ajoneuvo kohtaisesta liikennevirhemaksusta, koska vähäiset liikenne rikkomukset on huomioitu automaattisen liikennevalvonnan puuttumisrajoissa.

Kirjallista huomautusta käytetään oikaisuvaatimusmenettelyssä, jos oikaisuvaatimuksen selvittämisessä ilmenee, että liikenne rikkomus on ollut vähäinen. Oikaisuvaatuspäätös, jolla vaatimus on hyväksytty ja liikennevirhemaksu muutettu huomautukseksi, annetaan asianosaiselle tiedoksi tavallisena tiedoksiantona.

Tieliikennelain 160 §:n 5 momentin mukaan maksun määräämisestä voidaan luopua, jos rikkomus on johtunut anteeksiannettavasta huomaamattomuudesta tai ajattelemattomuudesta tai jos seuraamuksen määrääminen muusta syystä olisi ilmeisen kohtuutonta.

6.7 Sakkomenettely rikoksissa, jotka on havaittu automaattivalvonnassa eivätkä kuulu liikennevirhemaksun soveltamisalaan

Automaattivalvonnassa havaitaan paljon myös sellaisia asioita, jotka eivät ole hallintoasioita ja siten kuulu liikennevirhemaksun soveltamisalaan. Tällaiset liikenne rikokset käsitellään rikosasioiden käsittelyjärjestelmässä ja sakkomenettelyssä, jos sakkomenettelyn edellytykset täyttyvät. Sakkomenettelyssä käsiteltävät sakkoasiat määrätään ja annetaan sakkomenettelylain 2 luvun mukaisesti.

Liikenneturvallisuuskeskus kirjaa näistä asian käsittelyyn sopivan sakon (sakkomääräys tai sakkovaatimus) LVS-järjestelmään, jonka jälkeen

sakkoasiat käsitellään poliisilaitosten palvelupisteissä. Tässä yhteydessä tulee huomioida suostumuksen vaikutus sakkolajin lopputulokseen, jos rikoksesta epäillyn suostumusta ei ole selvitetty Liikenneturvallisuuskeskuksessa. Sakkoa ei voi määrätä tai antaa ennen kuin epäilty on antanut suostumuksensa sakkomenettelyyn.

Poliisilaitoksella sakon määrääjäksi merkitään se virkamies, jolle epäilty antaa sakkomenettelyyn kuuluvan suostumuksensa. Sakon ja rikesakon määrittämisestä annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan suostumus annetaan ensisijaisesti sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen tai rangaistusvaatimuksen antavalle virkamiehelle, joka on käytännössä asiassa esitutkintoimenpiteitä tekevä poliisimies. Sakon määrääjäksi merkitään tällöin poliisilaitoksessa suostumuksen tiedusteleva poliisimies, joka useimmiten on myös sakon tiedoksi antaja.

Sakon määrääjäksi ei voida merkitä Liikenneturvallisuuskeskuksen poliisimiestä, ellei suostumusta ole tiedusteltu sakon saajalta ennen asian lähettämistä poliisilaitokselle. Jos epäilty on antanut suostumuksensa Liikenneturvallisuuskeskuksen poliisimiehelle ja asia lähetetään epäillyn asuinpaikan poliisilaitokselle tiedoksi annettavaksi, pitää Liikenneturvallisuuskeskuksen huolehtia poliisilaitokselle tieto suostumuksen antamisesta, jotta suostumusta ei tiedustella epäillyltä uudestaan tiedoksiannon yhteydessä.

Suostumuksen saamisen jälkeen liikenne rikoksesta määrättävä sakkomääräys tulee määrätyksi eikä epäilty voi tiedoksiantohetkellä enää peruuttaa suostumustaan. Vastaavasti liikenne rikoksesta annettava sakkovaatimus annetaan, kun suostumus on saatu ja päätös sakon antamisesta on tehty. Tällöinkin sakkovaatimus ainoastaan annetaan tiedoksi ja sakon saajalla on oikeus toimittaa asiassa syyttäjälle selvitystä syyttäjän päätöksentekoa varten.

7 Automaattisen liikennevalvontavälineiden käyttö ja tarkastukset

Automaattisen liikennevalvontalaitteiden hankinnasta vastaa Poliisihallitus ja laitteet ovat Poliisihallituksen käyttöomaisuutta. Poliisilaitokset vastaavat siitä, että automaattista liikennevalvontaa suoritetaan tehokkaasti yhteistyössä Liikenneturvallisuuskeskuksen kanssa huomioiden poliisin toiminnalle asetetut tavoitteet, tehokkuus ja vaikuttavuus.

Poliisin automaattivalvonta-autoja käyttävät pääasiallisesti poliisimiehet. Muutkin poliisin palveluksessa olevat henkilöt voivat käyttää automaattivalvonta-autoja ja muita automaattisen liikennevalvonnan laitteita. Poliisilaitos päättää muun poliisin henkilöstön käytöstä huomioiden erityisesti työturvallisuuskäytökulmat. Kiinteisiin valvontapisteisiin liittyviä valvontalaitteistojen vaihtoja, tiedostojen siirtoja ja muita teknisiä toimenpiteitä voivat tehdä muutkin kuin poliisimiehet.

Automaattivalvonta-auton yhteydessä käytetään mahdollisuuksien mukaan valvonnasta ilmoittavia kylttejä liikennevalvonnan näkyvyyden lisäämiseksi ja valvonnan tehostamiseksi.

Automaattivalvonnan mittauslaitteet tarkastetaan kolmen vuoden välein. Tarkistuksista tehdään keskitetysti merkinnät laiterekisteriin ja tarkastustodistuksia säilytetään Liikenneturvallisuuskeskuksessa.

8 Liikenneturvallisuuskeskuksen sekä poliisilaitosten tehtävät

Liikenneturvallisuuskeskuksen tehtävät:

- Käsittelee ja tallentaa automaattisen liikennevalvonnan tuottaman materiaalin ja suorittaa tarvittavan suppean esitutkinnan tai asian niin vaatiessa lähettää materiaalin edelleen asianomaiseen poliisilaitokseen varsinaista esitutkintaa varten (esim. törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen).
- Laatii ilmi saatettujen liikenneasioiden johdosta tarvittavat asiakirjat (liikennevirhemaksu ja sakot) ja toimittaa ne tarvittaessa edelleen käsiteltäviksi tai tiedoksi annettaviksi poliisilaitoksiiin.
- Hakee EU-maiden ulkopuolisten ajoneuvojen kuljettajien tiedot rajavartiolaitoksen Politark-ohjelmasta sekä tekee Topi-kuulutukset ja tapauksen siirrot Rajavartiolaitokselle.
- Suorittaa EU:n alueella rekisteröityjen ajoneuvojen kyselyt ja lähettää seuraamukset asianomaiseen maahan.
- Arvioi ilmi saatettujen rikosten laadun ja vakavuuden sekä tekee tarvittavat ilmoitukset mahdollisia hallinnollisia ajo-oikeuspäätöksiä varten.
- Tekee osaltaan tarvittavat syötöt poliisiasiain tietojärjestelmään (PATJA/Vitja) ja muihin poliisin käyttämiin tietojärjestelmiin.
- Tuottaa liikenteen analyysipalveluita Poliisihallitukselle ja poliisilaitoksille.
- Järjestää yhteistyössä poliisilaitosten kanssa valvontalaitteistojen siirtoihin ja kuvatiedostojen purkamiseen liittyvät asiat sekä huolehtii laitteistojen tarkoituksenmukaisesta käytöstä.
- Hallinnoi ja toteuttaa yhteistyössä muiden poliisilaitosten kanssa valtakunnallista kuvavirtaa (kuvien määrä) Poliisihallituksen ohjauksen mukaisesti.
- Raportoi Poliisihallitukselle toteutumasta erikseen sovitulla tavalla.
- Ohjaa, kouluttaa, yhteen sovittaa ja yhdenmukaistaa Poliisihallituksen kanssa sovitulla tavalla automaattista liikennevalvontaa poliisilaitosten kanssa.
- Tekee Poliisihallituksen kanssa sovitulla tavalla yhteistyötä tienpitäjien ja muiden yhteistyötahojen kanssa liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

- Osallistuu Poliisihallituksen, poliisilaitosten ja tienpitäjän kanssa uusien automaattisten liikennevalvontajaksojen suunnitteluun ja valmisteluun.
- Kirjaa automaattivalvonnan laitteiden määräaikaistarkastukset, valvontapisteiden tarkastukset sekä laite- ja muut korjaukset Pauli-rekisteriin.
- Luo uudet valvontapisteet Jeeves-toiminnanohjausjärjestelmään ja ilmoittaa ne Liike-, LVS- ja Polstat-järjestelmiin.
- Toimii poliisin valtakunnallisena koordinoitipisteenä automaattivalvontapisteiden huoltoon liittyvissä asioissa.
- Toimii poliisin edustajana ITM Finlandin ja kaupunkien rakentamien valvontapisteiden huoltotoiminnassa.

Poliisilaitosten tehtävät:

- Huolehtii valvontalaitteistojen siirroista ja valvonta-autojen käytöstä.
- Nimeää vastuuhenkilön automaattisen liikennevalvonnan välineistön käyttöön liittyvissä asioissa.
- Huolehtii automaattivalvonta-autojen kuvamateriaalin siirrosta automaattivalvonnan projektikansioihin Liikenneturvallisuuskeskuksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- Osallistuu Poliisihallituksen, Liikenneturvallisuuskeskuksen ja tienpitäjän kanssa uusien automaattisten liikennevalvontajaksojen suunnitteluun ja valmisteluun.
- Huolehtii kiinteiden ja siirrettävien valvontalaitteistojen kunnosta ja ilmoittaa valvontapisteiden huolto- tai kunnossapidon tarpeista valvontapisteen omistajalle (ITM Finlandille).
- Huolehtii poliisilaitokselle kuuluvan automaattisen liikennevalvonnan tuottaman materiaalin tiedoksi antamisesta ja Liike- ja LVS-järjestelmien ulkopuolella tehtävästä tutkinnasta. Poliisilaitoksen on nimettävä vastuuhenkilöt tiedoksiantoihin ja esitutkintaan liittyviin asioihin.
- Huolehtii automaattisen liikennevalvonnan tuottaman materiaalin perusteella hallinnollisten ajo-oikeuspäätösten käsittelystä.
- Tekee osaltaan tarvittavat syötöt poliisiasian tietojärjestelmään (PATJA) ja muihin poliisin käyttämiin tietojärjestelmiin.
- Huolehtii kiinteiden valvontapisteiden hälytysten ohjaamisesta.

9 Automaattisessa liikennevalvonnassa käytettävän laite- ja valvontatapahtumarekisterin (Pauli) käyttö

9.1 Valvontapisteet ja käyttö

Valvontajaksot ja -pisteet nimetään yhtenevästi Liikenneturvallisuuskeskuksen ohjeiden mukaisesti. Sekä kiinteiden että automaattivalvonta-autojen vakiovalvontapisteiden syöttö Pauli-rekisteriin, LVS-järjestelmään ja Polstat-järjestelmään tehdään keskitetysti.

Pauli-rekisteriin tulee päivittää viivytyksettä valvontapisteen toimintaan ja tarkastuksiin liittyvät tapahtumat.

Pauli-rekisterin poliisilaitoskohtaisen pääkäyttäjän koulutuksesta vastaa Liikenneturvallisuuskeskus. Poliisilaitosten pääkäyttäjät kouluttavat alueillaan tarvittavat muut henkilöt.

9.2 Valvontalaitteet

Uudet valvontalaitteistot nimetään ja lisätään Pauli-rekisteriin keskitetysti Liikenneturvallisuuskeskuksessa. Poliisilaitoksen käyttäjät päivittävät viivytyksettä laitteistoon liittyvät viat ja huoltotapahtumat rekisteriin.

9.3 Valvontatapahtumat

Valvontatapahtuma on merkittävä Pauli-rekisteriin viivytyksettä. Valvontatapahtuman tietoihin on merkittävä käytetyn valvontapisteen LVS-koodi, käytetty valvontalaite sekä valvontatapahtuman alku- ja loppuaika.

Vapaassa valvontapisteessä tehdyille valvontatapahtumalle on merkittävä tarkka valvontapaikka.

Valvontaa suorittavalla poliisiyksiköllä on oltava käytettävissään etäyhteydellä varustettuja kannettavia tietokoneita, joilla voidaan päivittää valvontatapahtumat reaaliaikaisina Pauli-rekisteriin sekä siirrettäviltä että kiinteiltä valvontapisteiltä.

Valvontatapahtumaa aloitettaessa tapahtumalle päivitetään voimassa oleva nopeusrajoitus ja valvonnan päättyessä valvonnan aikainen liikennemäärä.

10 Tiedottaminen ja tiedottamisen vastuut

Poliisin liikennetiedottaminen on aktiivista ja liikenneturvallisuutta edistävää. Tiedottamisessa on huomioitava asiallisuus ja vältettävä vastakkainasettelua ja noudatettava poliisin viestintää koskevaa ohjeistusta. Automaattivalvonnan kuvia ei käytetä tiedottamisessa, ellei siihen ole erityistä tutkinnallista syytä.

Poliisihallitus tiedottaa automaattivalvontaan liittyvistä strategisista linjauksista sekä niistä automaattivalvonnan asioista, joiden vaikutus ulottuu yli poliisilaitosrajojen, ellei poliisilaitosten kanssa muuta erikseen sovita.

Poliisihallitus tiedottaa myös uusien automaattivalvontajaksojen käyttöönotosta, ellei siitä erikseen sovita Liikenneturvallisuuskeskuksen tai poliisilaitoksen kanssa.

Poliisihallituksen ohjauksessa toimiva Liikenneturvallisuuskeskus tiedottaa toiminnastaan suunnitelmallisesti ja liikenneturvallisuuslähtöisesti Poliisihallituksen kanssa sovitulla tavalla.

Poliisilaitokset tiedottavat oman alueensa automaattivalvontaan liittyvistä asioista ja huomioivat automaattivalvonnan toteuttamisen ja tulokset osana liikenneturvallisuuden parantamista. Poliisihallitus tukee poliisilaitosten tiedottamista liikenneanalyysin avulla tarvittavien tilastojen ja tietojen tuottamisessa.

Poliisiylijohtaja

Seppo Kolehmainen

Poliisitarkastaja

Heikki Ihalainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 26.05.2020 klo 09:50. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Liitteet

Jakelu

Poliisilaitokset
Keskusrikospoliisi
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallituksen yksiköt

Tiedoksi

Ahvenanmaan poliisiviranomainen
Sinetti-ohjekirjasto/Esikunta
Sisäministeriön poliisiosasto
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Rajavartiolaitoksen esikunta